

Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Hărul apare Marția și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Îmiștiune nepermisă

Zilele trecute dl I. Mihalache a propus camerei un proiect de lege pentru modificarea unor dispoziții din Legea de organizare a Bisericii, în sensul ca alegerile pentru Adunările eparhiale să nu mai fie prezidate de preotul fiecărei parohii, ci de câte un magistrat ortodox, iar în Adunările eparhiale să nu mai poată intra protopopii, revizorii eclesiastici și referenții consistoriali. Tot în acel proiect se prevede disolvarea actualelor Adunări eparhiale și alegerea altora.

Intenția proiectului ar fi chipurile să înlăture influința politicianismului în viața Bisericii. Nu știm, uită dl Mihalache și toți câți s'au gândit un moment la transformarea acestui proiect în lege pe cale parlamentară, sau numai se fac că uită, că printr-o astfel de procedură se realizează tocmai contrarul: se intensifică și mai mult această influință? Căci în-șasi transformarea unei legi bisericești pe cale parlamentară creează un precedent care pune Biserica la discreția succesivelor parlamente, fiecare cu altă culoare politică. E adevărat apoi că în actualele Adunări eparhiale în vechiul regat au intrat cu deosebire membrii unui anume partid politic, dar cine garantează că dacă prezidează magistrații nu va mai intra același partid sau altul în majoritate, când avem atâta experiență de felul cum se fac alegerile pentru parlament, cari se fac tot cu magistrați. În definitiv pretenția de-a disolva Adunările eparhiale prin parlament, de-a modifica legile bisericești pe aceeași cale, de-a supune vre-unul din momentele vieții bisericești sub autoritatea vre-unui element care nu face parte din ea, în cazul nostru magistraților, se lovește de autonomia Bisericii și de legile ei. Art. 37 din statutul Bisericii prevede că modificările Legii de organizare a Bisericii sunt de atribuțiunea Congresului național-bisericesc.

Impotriva politicianismului Biserica luptă din răspuțeri. Cine e însă de vină dacă otrava politicianistă, care a inundat toată societatea românească, se lasă atât de greu și numai treptat biruită? În orice caz maximum de succes în această luptă îl poate realiza Biserica numai fiind autonomă. Știrbind autonomia Bisericii nu mai e nici o nădejde de-a slăbi influința politicianistă.

Dnul I. Mihalache vrea să scoată pe Satana prin Belzebub. E greșită metoda. Și poate voluntar.

De aceea Sf. Sinod, care a ținut sedințe Luni și Marți, 11—12 April, și la cărui sedință de deschidere a luat parte și dl Iorga declarând, spre satisfacția generală, că nu se gândește să treacă prin parlament proiectul până nu are asentimentul Sf. Sinod, a stabilit cu tot dreptul că propunerea de modificare nu e de competența autorității laice, ci de-a congresului național-bisericesc. Tot Sf. Sinod a mai hotărât să ceară propuneri dela cele 5 mitropolii, în ce sens ar fi de dorit să se îmbunătățească procedura electorală pentru Adunările eparhiale.

Nr. 3210.

Notificare oficială

Discul dela Florii pentru fondul de pensie, și discul dela sărbătorile Invierii Domnului pentru Internatul arhidiecezan, se vor purta și în anul acesta în conformitate cu ordinele noastre Nr. 2962 și 2963 din 1931.

Sumele încasate se vor trimite oficiului nostru de casă prin oficiile protopopești până la 20 Mai a. c.

Sibiu, 14 April 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

Facultate de teologie catolică în București?

Consecvenți în metoda uzitată de-a intra pe furie, emisarii Vaticanului și-au strecurat, când lumea era mai puțin prezentă și mai puțin atentă, la ora 1 noaptea, un amendament la legea învățământului universitar, pentru înființarea unei Facultăți de teologie catolică în cadrul Universității din București. La protestele de-a doua zi, când s'a aflat fapta, dl Iorga a răspuns cu argumentul toleranței și cu pilda «colegului său german» și «a părintelui Colt» cari nu numai că nu reacționează, ci au pe fața lor toată bucuria pentru Facultatea catolică! Ba, alunecat pe panta bogatizării senzibilității ortodoxe a acestui neam, de care i se vorbește, dl primministru se arată chiar mândru că a mai înfăptuit o mare reformă pe care n'a mai putut-o înfăptui nimeni în această biată țară.

Aceasta la Cameră.

Căci a doua zi, răspunzând rectorului Universității din capitală, care protestase în numele Senatului universitar împotriva acestui amendament, dl primministru nu mai știe nimic că ar fi încuviințat o astfel de Facultate pe lângă Universitate: «În ce privește o Facultate catolică, ea există de fapt de multe decenii în Blaj (sic!). Am socotit numai că ea poate fi mutată într'un centru ca București și prin nimic n'am arătat că voesc să fie legată de Universitate».

Dar să lăsăm acestea și să întrebăm pe dl primministru: ce motiv serios pledează pentru o Facultate catolică pe lângă Universitatea din București? Universitatea are misiunea să desvoalte energiile creatoare ale unui neam în toate diferitele ramuri ale vieții. Spre aceasta în ea trebuie să domine un spirit care se identifică cu aspirațiile, cu ființa, cu puterile specifice ale unui neam. Într-o Universitate trebuie să domine și să se manifeste pe planul înalt al concepției de viață înșiși națiunea. Cu ce poate con-

tribui acum o Facultate catolică la această misiune, când rostul ei precis este acela de-a încerca o alterare a ființei noastre etnice, o deviere din drumul dictat de înaltele noastre destine.

Senzibilitatea ortodoxă a acestui neam, de care Vi s'a vorbit la cameră și Dvoastră ați bagatelizat-o, există, dle primministru! Și nu vă dorim s'ajungeți să-i simțiți toată intensitatea, în asemenea chestiuni.

Pe urma experiențelor

Se scrie mereu despre politicianismul nenorocit și otrăvitor de sufletele credincioșilor noștri.

Partidele politice, în năzuința de a-și sporî numărul partizanilor, au supralicitat totul. Promisiuni una mai îndrăzneală decât alta sânt aruncate cu ușurință în lumea satelor, clătinând orientarea lor în ceea ce au ele mai sfânt și mai nobil.

Preoțimea noastră, dornică de a vedea cât mai repede întărit statul, a stat la o parte uitându-se uluită cum se face «politică» la noi...

Atacul politician s'a îndreptat atunci contra preoților, în scop de a scoate pe credincioși de sub influința preotului și, pe cât se poate, a-l discredita.

Unii preoți s'au înscris și ei în diferite partide, după lozincă vremii: «toți sântem siliți să facem politică». Ce a câștigat preoțimea din sprijinirea diferiților politicieni?

Răspund: Nimic, absolut nimic, nici pentru sine, nici pentru obștea Preoțimea e neplătită de luni de zile, salariul ei este redus, penziunea o bagatelă, încât preotesele ajung să cerșească...

Cu ce s'a ales instituția pe care o servim: Biserica? S'a ales cu: Legea cultelor, Concordatul, legea matricolei civile, desființarea ministerului de culte, legea învățământului religios în școlile de toate categoriile, bugetele din 1928—1932...

Eată atâtea făptuiri în care Biserica dominantă a fost nedreptățită. Zadarnice au fost până acum protestele bisericii, zadarnice congresele preoților, — lucrurile nu se schimbă spre bine.

Asfel continuând, avem impresia că Biserica merge către separare de stat, — cum azi dictează lojile masonice.

Ce e de făcut?

Aș socoti că, mai întâi, toți preoții, toți slujitorii altarului creștin și românesc, dela cel mai mic până la cel mai mare, solidarizându-se, să iasă din partidele unde au fost

atrași; ear ierarhii bisericii, lângă cari să stee strâns unită preoția de pe întreg cuprinsul țării, să pretindă din nou guvernelor, restabilirea drepturilor desconsiderate. Asociația clerului la rândul său să compună amănunțite tablouri despre toate nedreptățile, suferite 14 ani, de biserică și preoție dela guvernele țării întregite.

Ori cât de mult s'a agitat, în ultimii ani, lumea în contra slujitorilor altarului, noi știm că poporul nostru ține la preotul vrednic ca la părintele lui care-i voește numai binele mai ales în vremuri ca cele de astăzi.

Pr. Dionisie Bucur.

Cele două surse ale moralei și ale religiei

Deci această morală dinamică a iubirii, care se comunică prin exemplul lui Hristos și al sfinților, porcede din Dumnezeu însuși. «Morală Evangheliei este în mod esențial aceea a sufletului deschis... Acesta este înțelesul profund al opozițiilor care se succed în Predica de pe munte: Vi s'a spus să... Și eu vă spun să... De o parte închiderea, de alta deschiderea. Morala curentă nu este distrusă; dar ea se prezintă ca un moment dealungul unui progres. Nu se renunță la vechea metodă, dar ea este integrată într-o metodă mai generală, cum se întâmplă când dinamiciul absoarbe în el staticul, devenit un caz particular» (p. 57).

Examinând istoria umană, Bergson dintr-o trăsătură dreaptă și fermă, subliniază transcendența creștină astfel: «Înainte creștinismului a fost stoicismul: diferiți filosofi proclamă că toți oamenii sunt frați, și că înțeleptul este cetățean al lumii. Dar aceste formule erau acelea ale unui ideal conceput, și conceput poate ca irealizabil. Nu vedem ca cineva dintre marii stoici, nici chiar acela care fu împărat, să fi judecat posibil de a suprima ba-

riera între omul liber și între sclav, între cetățeanul roman și între barbar. Trebuia să se aștepte până la creștinism, pentru ca ideea de fraternitate universală, care implică egalitatea drepturilor și inviolabilitatea persoanei, să devie activă» (p. 77). Pentru ce această superioritate de esență a moralei creștine? Pentru că în loc de a emana din concepțiuni abstracte și în loc de a rămâne captivă unor astfel de concepțiuni, ea derivă din iubirea divină și se propagă prin scânteele acestei iubiri care se întrupează și fructifică în adevărații mistici (p. 101). Iată care este pentru Bergson a doua sursă a moralei. A moralei complete, sau mai precis absolute; a moralei fructificate de progrese infinite — pentru că ea scoțându-se din Dumnezeu flacăra o crește mereu în contactul dinamic cu sfinții.

Această morală pe care Bergson o numește completă și absolută, despre care el spune că emană din iubirea divină, că se propagă sub acțiunea eroilor iubirii umane și creștine, că și găsește idealul în Predica după munte și în viața lui Hristos evanghelic, această morală progresivă în dreptatea «fără încetare lărgită prin iubire» (p. 85), este ea rațională? Da. Este ea obligatorie? Nu este în sensul durkheimian de constrângere sau de presiune socială, dar ea este, în măsura în care poate să fie, un elan de dragoste, care se deschide liber, spontan și generos la influența superioară a sfinților și la acțiunea suverană a lui Dumnezeu, care este dragoste.

Iată deci că morală bergsoniană se afirmă religioasă, se pune în legătură cu Dumnezeu concret al Sf. Scripturi și al sfinților. Omul care a inventat un nou fel de a filosofa, rămâne și aici fidel metodei sale concrete. Ca în toată filosofia sa, nici aici nu se mulțumește cu noțiuni statice. Și cu drept cuvânt. Căci

a se mulțumi cu ele și a se închide în ele, fără a le readănci în experiența vie, mereu în devenire, în legătură cu care s'au format, înseamnă a se pierde în discuții din afara realului. Lucrurile nu stau altfel nici în legătură cu cunoștința noastră despre Dumnezeu. Ea de asemenea se poate și trebuie să fie luată dintr-o experiență umană, adică din experiența individuală și din cea pe care ni-o pune la îndemână istoria. Dacă, oricum, există în lume o viață religioasă în adevăr dinamică; dacă există, cum se exprimă Bergson, o experiență mistică, o experiență practică a iubirii divine, un cult care nu vizează pe zei, ci pe Dumnezeu însuși; dacă există sfinți cari se simt transformați neconștient de Dumnezeu, activând pentru el, iubindu-l, și iubind în el «întreaga umanitate cu o iubire divină» (p. 294); în scurt, dacă există mistici veritabili, acest fapt concret al misticismului trăit «trebuie să pună la îndemână mijlocul de a pune și deslega experimental problema existenței și naturii lui Dumnezeu» (p. 267).

Gândirea lui Bergson e clară și afirmațiunea lui legitimă. Căci el nu atribuie criteriile experienței și vieții religioase omului luat în singura sa natură abstractă, ci oamenilor concreți ai istoriei. El nu cade deci nici în ontologism, nici în panteism.

Punând în legătură cu Dumnezeu adevărat singura morală care în definitiv contează, adică morală completă și absolută a sufletului deschis, precum și singura religie care răspunde aspirațiilor fundamentale ale omului, adică aceea care este dinamică și mistică, marele filosof Bergson încoronează opera sa filosofică în chipul cel mai strălucit. Cartea, în marginea căreia am notat aceste modeste reflexii, este un cap de operă impunătoare în toată puterea cuvântului.

N. Grosu.

Curentul reacționar în școala Ungariei

— Insemnare și rugare —

Impilatorii milenari ai neamului românesc se străduiesc necurmat să ajungă iar la pierduta lor tiranie despotică, de care i-a lipsit dreptatea vremii răzбunătoare. În acest scop ei, prin scrisul strein și cel maghiar, își aruncă tot noroiul sufletului lor pătimăș, asupra noastră, înfățișându-ne în lumina celor mai hădoase spurcăciuni sufletești, iar calitățile lor exagerându-le iperbolic. Se folosesc de toate mijloacele posibile pentru intensificarea bolnăvicioasă a curentului revizionist și a ideii revanșiste. Voi însemna câteva exemple din viața școlară maghiară:

1. *Universitate*. Studenții tuturor facultăților maghiare sânt obligați a audia un curs comun, despre pierderile teritoriale ale Ungariei istorice și datorita recuceririi. La universitatea din Budapesta acest curs îl face profesorul clujan *Eugen Cholnoky*, acela care scria despre România în *Buletinul geografic maghiar*, că este un stat asiatic și despre ofițerul român că, cu toată uniforma lui de împrumut francez și cizme elegante de lac, — totuși este un analfabet.

Pe urma acestui curs se cere fiecărui student să facă o declarație — jurământ, în înțelesul cărui, fiecare din ei, fie că va fi preot, ori profesor, ori avocat, ori medic, se obligă să lupte toată viața, fără încetare, pentru refacerea Ungariei istorice.

Cât de necesar ar fi un astfel de curs al câștigului teritorial și național prin înfăptuirea României — și la noi! Și cât de utilă ar fi fortificarea conștiinței românești a tinerelor generații, și pregătirea lor conștientă pentru apărarea patrimoniului strămoșesc.

2. *Școala secundară*. Pregătirea sufletească pentru reînnoirea trecutului glorios este ideea centru în învățământul secundar ungar. Fiecare lecție trebuie să fie îmbibată de acest spirit. Chiar problemele aritmetice și geometrice trebuie să servească acest ideal. Societățile de lectură și cerce-

FOIȘOARA

De ce plângi?

De ce plângi? (Ioan 20, 15).

De ce sântești triști? (Luca 24, 17).

De ce sântești neliniștiți?

(Luca 24, 38).

Sânt viu, în vecii vecilor, zice Isus.

Mă îndrept, în rândurile ce urmează, către cei ce plâng. Sânt atâția! Aparțin claselor sociale de toate condițiile.

De obicei, cei ce plâng își pun întrebări numeroase și pline de amărăciune.

Înțeleg întrebările lor: mi le-am pus și eu; înțeleg lacrimile lor: le-am vărsat și eu.

Cer o favoare: să mă strecor smerit aproape de voi, să plâng împreună cu voi, și să vă arăt pe Stăpânul și Mântuitorul vostru, pe Acela care după ce plânse în fața mormântului lui Lazăr, a cutezat să pă-

trundă în această întunecoasă vale a plângerii și s'o lumineze.

Fiecare Duminecă, a unei săptămâni de muncă, trebuie să-ți aducă aminte că Mântuitorul lumii a spulberat moartea și vrea să te ridici, tu și iubii tăi, către înălțimile unei vieți superioare în Hristos.

O zi, începută în lacrimi de durere chinuitoare, poate să se sfârșească cu totul dimpotrivă.

De ce sântești triști? ne întreabă Isus, cum întrebase pe cei 12 Apostoli cari se îndreptau seara spre cetatea Emaus, și cari îl credeau îngropat în mormânt, în vreme ce El mergea *alături de ei*, revărsând viață.

De ce sântești neliniștiți? ne întreabă Hristos, cum întrebase pe cei 10 apostoli întruniți în aceeași seară la Ierusalim, în momentul când se întorceau cei doi învățați din Emaus, anunțând cu bucurie noua veste despre Stăpânul ior. Erau acolo apo-

stolul Petru și cei pe care Isus îl iubea mai mult, credinciosul Ioan, dar erau prea triști, ca să poată crede vestea minunată. Isus, arătându-li-se, i-a înfricoșat. Pacea pe care Isus li-o dorea, ei n'o aveau, ci dimpotrivă, erau profund întristați.

Isus trebuia să mângâie, să dumerească pe cei cărora li se arăta. Toți sânt în tristețe și neliniște. Isus credea c'o să găsească mai multă credință, mai multă încredere. Li-a dat doar proba despre adevărul spuselor sale...

Dacă Hristos care ne vrea fericirea, este viu, pentru ce să plângem? Pentru ce să fim triști?

Calea pentru ajungerea mângâierii este să ne străduim a ne pune în contact cu Învierea Domnului. Celce face acest lucru, trebuie să cunoască întâi cauzele tristeții sale, pentru ca să vadă că Hristos cel veșnic viu îl consolează. —

Sânt, cred, trei izvoare principale ale rului de lacrimi și dureri din lume: *Viața, Păcatul, Moartea*.

Viața, cu sarcinile ei grele, de care ne lovim cu toții, viața ne întristează, decepțiile ne fac rău, pare că uneori ne doboară.

În epoca tinereții sufletul este plin de iluzii. Dar... în curând sufletul nu găsește în jurul său ecoul pe care-l spera. Se isbește de intenții rele, aspre și nedrepte, și se alege cu rane care nimic nu le-a putut vindeca.

Viața, fără Dumnezeu, este o cauză a acestei turburări, pentru oricine. Ea duce la nimicirea ființei. La ce să trăim? La ce să lucrăm, la ce să iubim, la ce să suferim?

Pentru ce să întemeem familie? Pentru ce să ne apropiem unii de alții, când, dintr'un moment într'altul, viața noastră dispăre în abis? Se deschide ca floarea dimineții, ca s'o vestejească soarele. —

tășia sânt puse exclusiv în slujba ideii reînălțării Ungariei istorice. Ministerul Instrucțiunii obligă direcțiunile școlare să pună la îndemâna elevilor toate publicațiile iredentiste. Fiecare elev secundar cunoaște fasciculele periodice ale lui Szűcs: «*Pentru Ungaria Mare*» și se entusiasmează din citirea crestomatiei poetice iredente: «*Strămoșii ogoare magheare*», publicată de Dr. B. Szentpéteri. Chiar și distinsul scriitor religios Dr. Toth Tihomir, profesor la Facultatea teologică din Budapesta, îndrumă elevii săi — în cartea: *Bărbăta curată* — la neprihănită curățenie trupestă, pentruca sporindu-și prin înfrânare energiile trupesti, să poată ușor înfrige iar tricolorul maghiar pe coama Carpaților. Nici jocurile elevilor nu sânt scutite de influența spiritului reacționar. Un joc răspândit este, «*Călătorie prin țara Sfântului Ștefan*».

Sărbătorile naționale sânt emnente prilejuri pentru lansarea dorului nedormit al sufletului lor nelimpăcat. Au programe selecte pentru țara întregă. La 15 Martie, 6 Octomvrie, la ziua eroilor și ziua libertății, tot sufletul de elev maghiar se înalță în delirul reînvierii naționale de demult. Acest suflu umple și inaugurarea și încheierea anului școlar. Programul acestor solemnități școlare e foarte bogat și se stabilește de sus. Tot așa Sărbătoarea pomilor și păsărilor este chemată să sporească dragostea elevilor pentru pământul care astăzi e scos de sub stăpânirea sabiei maghiare.

Și sărbătorile religioase sânt momente de primenire iredentă. Piesa teatrală a scriitorului I. Bartunek, cu titlul: *Crăciunul trădătorului*, e pretutindenea interpretată de tineretul școlar și prin ea se aprinde mai mult ura maghiară împotriva acelor maghiari cari și-au oferit serviciile credincioase statelor succesore. Tot așa de îndrăgită este piesa «*Măntăitorul maghiarilor*», scrisă pentru întărirea nădejdi în Mesia unguresc, care trebuie să vină. Doamna Olexy are în acelaș spirit o piesă de *Anul nou*. E. Szombath în piesa «*Carpații*» strigă alarmant că de nu se vor

avânta urmașii lui Arpad să pună stăpânire pe cetatea măreață a Carpaților, vor porni Carpații să-i îngroape de vii pe strănepoții nedemni și nemernici. Szende E. îmbărbătează în altă piesă tineretul școlar să nu desnădăjduască nici de cum, căci «*Tot se face ziua*» și tot urmează după umilință înălțare. «*Visul învățătorului*», de I. Bartunek înfățișează viziunea grandioasă a Ungariei reînviată. E. Goriczky în «*Focul sacru*» le vorbește elevilor secundare, că visul ceresc al întregirii Ungariei schilave, cu membrele ciopărtite de smei criminali, numai așa se va putea înfăptui, dacă fiecare elev maghiar va deveni o harnică vestală a îngrijirii conștiinței iredente. E. Lévai pune pe scenă pe «*Refugiatul miltiei*», din ținuturile alipite și scoate de pe buzele copiilor dorul după vetrele părăsite și apelul acestora către frații mai mari să le recâștige moșia «furată». Iar I. Nagy prezintă o cohortă de tineri oțeliți cari îmbracă voioși armura răzbnării și strigă furtunatic lumii: «*Noi plecăm acasă*».

Pe lângă aceste creații teatrale ale iredentei maghiare neastâmpărate, vei mai găsi în orcare bibliotecă școlară o seamă de mici scenete, potrivite pentru îndârjirea sufletului tinăr în încăpăținarea de-a răsturna ce este azi, și a clădi, cu orice mijloace, viitorul de aur al rasei turanice răstignite. Elena Fekete vestește «*Pro-rocia*» că va învia Ungaria în curând ca Lazăr din mormânt. Fr. Paulovics aude «*Vaietul sfârșitului*» când cei cari radeau și saltau bizuitori, își prohodesc stăpânirea ce apune. I. Varga cere ungurimei să se bucure, căci se apropie «*Zorile*». Ema Tóth-Zalai înfățișează «*Eroii maghiari*», cari s'au stins în trecut pentru întregitatea Ungariei istorice și cari strigă din mormânturi generației actuale să-și facă datoria. Iar în «*Poveștile măicuții*» se arată pătimirea fraților nenorociți cari îndură mucenicește greul stăpânirilor streine. «*Sandu se face bine*» alui I. Varga ne dă icoana zbuciumului sufletesc a unui tinăr care se luptă strajnic cu boala cumplită și o biruiește, ca să se poată jerfi pentru re-

nașterea glorioasă a neamului. Iar Kucsera în «*Trecut — prezent — viitor*» trece prin fața tineretului maiestioasa trilogie a epopeei eroice maghiare.

3. Școala primară. Acelaș spirit reacționar caracterizează școala primară maghiară. Făcând abstracție de manualele jignitoare și otrăvitoare, lectura particulară este incendiară. I. Márton, în «*Amintire din Trianon*», își bate joc vulgar de acest tratat ratificat de reprezentanța națiunii maghiare și îl ridică la jignitor în fața micilor odrasle nevinovate ale școlii primare. «*Deșteaptă-te, maghiare, căci patria te cheamă*» e adaptarea pentru scena revanșistă a cunoscutei poezii a lui Alexandru Petőfi, în care se cerea imperativ prinderea armei pentru cucerirea libertății în 1848. «*Tricolor de pe pălărie*», care fălăie domol și jalnic, să fălăie de nou vijelios și mândru pe fruntea Carpaților. «*Muscata sfântă*», când va crește ea de nou în pământul răpit de mâni prădalnice? «*Cântecul lui Kosuth*» cheamă regimentele de azi ale Ungariei mutilate la nunta desrobirii. «*Cântecul cocoșului*» anunță că în curând va bate ceasul izbăvirii sfinte.

Această însemnare s'ar putea prelungi mult cu produsele abundente ale teascurilor iredente maghiare, — dar voi da loc rugării mele: Să nu mai otrăvească și sufletul tineretului maghiar din cuprinsul României. Cer aceasta știind, cumcă voiajori maghiari răspândesc cataloagele literaturii iredentiste și pe la noi, și chiar unii funcționari maghiari din slujba statului român se lăsă momiți de ispita acestor cataloage. Iar o altă rugare a mea este să se încurajeze și la noi dezvoltarea unei literaturi școlare, chemată să înviorze conștiința națională a generației tinere și s'o pregătească pentru apărarea victorioasă a pământului strămoșesc — împotriva tuturor vrășmașilor, mai ales a celor dela Tisa. Prof. Aurel Nana.

Organizați Oastea Domnului

Sufletul omenesc, bucurându-se de posedarea conștiinței, vrea să trăiască în libertate și este ispitit să rupă legătura cu Creatorul, dela care emană; — în felul acesta nenorocirea a început, și ea nu este altceva decât marșul fatal spre moarte.

Dar totul se schimbă, când apare figura lui Hristos celui viu, prezența căruia este suficientă să transforme viața, cum soarele transformă natura, cu lumina și căldura lui. —

Pentru ce să plângem? Pentru ce să fim triști? *Hristos este viu*, în vecii vecilor!

Prin urmare, moartea și-a găsit biruitorul. Iubiții noștri, cari și-au pus încrederea în El, nu sânt pierduți, trăesc mai departe. Nu-și pun încrederea în mâinile celor cari au greșit, ci în ale «*Păstorului bun, care viața și-o pune pentru oile sale, ca să aibă viață și belșug*», (Ioan 10, 10—11).

Muntele cel înalt, a zis Stăpânul, să fie ținta vieții voastre. Nu mai

Să înființăm Sfaturi sătești

Între multele rele ce bântuie în lumea noastră dela sate, unul dintre cele mai mari este de bunăseamă acela al multelor procese și judecăți de tot felul. Sântem, se pare, de o fire certărească... La cel mai mic atac reacționăm, și de aici — procese, cele mai multe pentru o vorbă nechibzuită sau pentru lucruri de nimic, cum ar fi o brazdă de pământ, pentru care ne judecăm până ce, de multeori, nu ne plătim cu tot rodul muncii noastre sau cu toată averea, fără să mai ținem seama de paguba cea mare prin risipa banilor în aceste vremuri de criză.

Procesele, de altă parte, se știe că nu liniștesc pe cei împričinați, din contră-i învrăjesc de multeori pentru totdeauna.

Pe lângă firea noastră, cauza atâtor procese sânt și dnii avocați înșiși: Cei mai mulți, în loc să arete celui înfierbântat urmările rele ale judecății, — aceasta ar fi adevărata chemare a avocaților, — îl înfierbântă mai tare, arătându-i câștigul față de contrar.

Mântuitorul a zis: «*Pace vouă*», și «*pacea mea las vouă*», iar noi ne rugăm în toate slujbele noastre pentru pacea a toată lumea.

Iată una dintre problemele bisericii și preotului: Împăcarea celor învrăjbiți, — împăcarea lor înainte de a se improcesua.

Socotesc că această problemă s'ar putea soluționa prin Oastea Domnului, dar Oastea Domnului nu există în toate satele și, unde există, nu-și are înscrși pe toți locuitorii. Deaceia ea se poate soluționa prin Consiliile parohiale, — iar acolo unde sânt mai multe confesiuni, prin așa numitele *sfaturi sătești* sau *sfaturi ale bătrânilor*.

La inițiativa preotului să se înființeze o asociație a celor ce vor să înconjoare procesele. Statutele să oblige pe asociați prin cuvânt, că nu vor merge la proces sau la avocat, orcare ar fi litigiul dintre ei, înainte de a transpune cauza la asociație.

Asociația va fi condusă de un stat compus din: preot, învățător, notar, primar și încă cinci membri, dintre fruntașii cei mai cuminți, cei cu mai multă autoritate morală al satului. Acesta ar fi sfatul păcii, un fel de ligă a satului, având putere morală.

Este cert că acest stat al păcii, compus din ce are satul mai bun și cunoscând pe cei împričinați, va ști să dea după împrejurări cele mai po-

Care este scopul silințelor omenesci? Filozofii caută să-l explice, dar nu li-a reușit, căci, în afară de Dumnezeu, totul este deșertăciune.

Înțelepciunea antică scrie: «*Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sânt deșertăciuni și vântare de vânt*», (Eccl. 1, 2 și 2, 26). Cum să nu fie sufletul trist, când stă pe loc, după ani de muncă și suferințe? —

Izvorul al doilea, mai amar și mai bogat este: *păcatul*. Chiar omul care nu caută decât să se amețească prin muncă sau plăcere, trebuie să mărturisească, dacă-i sincer, că nu-i liniștit în adâncul ființei sale. Este în el, o tăcută nemulțumire cu sine și cu alții. Sânt oameni foarte cinștiți, cari se bucură de bună reputație, dar sânt cu toate astea nevoiți, să spună că nu și-au făcut pe deplin datoria. Omul păcătuiește: El care se laudă că-i liber, este totuși rob al patimilor. Inima sa este un câmp de bătălie. În afară liniștit, înăuntrul se dau lupte, care

aproape în fiecare zi se termină cu înfrângerea binelui și victoria răului. Această viață în păcate este cauză de suferințe. Om nenorocit! — scrie Pavel — «*Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia?*» (Rom. 7, 24) —

În sfârșit, al treilea izvor de amărăciune pentru om — *moartea* — nu este decât sfârșitul logic al vieții pline de păcat: «*pentru că simbria păcatului este moartea*» (Rom. 6, 23). Ea ne va înghiți, cu aceeaș necesitate, și pe noi.

Când stau pe amvon înaintea masei de credincioși, tremur gândind că, peste un timp oarecare, toți cei care fac parte din această adunare, vor fi pierduți în prăpastia veșnic deschisă, ca să sporească grămada pulberii făcute de generațiile trecute. Cum să nu fim profund tulburați în fața acestei perspective?...

În dosul acestor cauze ale tristeții, mai e și alta, care le rezumă pe toate, — *pierderea legăturii sufletului omenesc cu Zidătorul*.

căutați deci printre morți pe ceice sânt vii.

Vizitând mormântul acelor pe care îi iubiți, nu vă țineți ochii în pământ, ci ridicați-i în sus, priviți, și nu întârziati să le descoperiți învierea.

Și dacă aștepti cu groază sosirea morții, lasă-ți temerile, ele nu sânt justificate; întrând — zice Isus — în valea plângerii, n'o vei trece singur, te voi însoți, cum face un tată cu copilul căruia i-e frică.

Hristos este viu! Păcatul este învins. Capul vechiului șarpe s'a zdrobit. Sântem drepti înaintea lui Dumnezeu. Nu avem să ne temem de judecata Lui, fiindcă învierea s'a făcut răspunzătoare pentru noi. Mormântul greșelilor noastre a fost deschis, peatra s'a rostogolit, ieșim victorioși, și cu Hristos cel viu începem nouă viață, de sfințenie și dragoste.

Viața *merită* osteneală s'o trăiești. Viața e frumoasă, fiindcă poate fi consacrată Mântuitorului.

trivite mijloace de împăcare; pe calea aceasta s'ar aplana neînțelegerile în cele mai dese cazuri.

În comuna noastră L'isa s'a înființat această asociație și a fost primită cu căldură de către toți. Avem nădejde, că în scurtă vreme i se vor vedea rodirile binefăcătoare.

Socotim că este și aceasta o mișcare ce merită să fie pornită în toate parohiile. S'ar contribui astfel la împăcarea diferitelor neînțelegeri și la întărirea și înaintarea morală a satelor de pretutindeni.

Pr. Al. Poda.

Nou partid. În 10 l. c. s'a ținut la București întâiul congres al partidului de sub conducerea dlui O. Goga.

Dupăce congresul a ratificat prin aclamație alegerea dlui Goga ca președinte al partidului poporului, noul ales a făcut, în cuvântarea sa, o scurtă expunere a situației actuale în care se află partidele și a anunțat programul în care înțelege să lucreze partidul său.

Cu raport la biserică, programul spune următoarele:

Problema religioasă va trebui repusă în preocupările esențiale ale vieții noastre de stat. Se va reînființa ministerul cultelor și artelor.

La sfârșit s'a citit motiunea, care decide ca pe viitor partidul să poarte numele de: *partidul național-agrar*, președintele său fiind autorizat să ia dispozițiile privitoare la organizarea noului partid.

Pripășiții clerului unit. Episcopia unită a Lugojului desfășură un zel deosebit în pomenirea clerului său. Oameni fără căpătâi, naufragiați școalelor medii și indivizi cari nu se pot feri ca șoferi și în alte profesii, cari fug de armată, găsesc adăpost la episcopia unită din Lugoj, care în câteva săptămâni îi pregătește pentru slujba preotească. Astfel s'a întâmplat de curând în părțile Geoagiului, comuna Balșa, unde episcopia unită a câștigat la unație un cârciumar, iar pe fiul cârciumarului de profesie șofer l-a dus la Lugoj să-l «pregătească» de misionar. Scăpătații satului s'au grăbit să treacă la unație, amăgiți de promisiunea că li se va zidi biserică și vor primi pământ. Vânarea după suflete pe astfel de căi evidențiază lozincă iezuită: Scopul scuză mijloacele. Numai cât Mântuitorul a spus cuvântul: Vai lumii de sminteală, dar mai ales de acela prin care vine sminteala!

Alcoolismul în județul Sibiu

— Cărciumile se împuținează, dar alcoolismul crește —

Dela Serviciul sanitar județean Sibiu primim la redacție *raportul* asupra stării sanitare a județului Sibiu în anul 1931, întocmit cu toată îngrijirea și priceperea necesară de medicul primar județean, dl Dr. I. Stoița.

Raportul arată, că pe lângă toate greutățile economice ale anului expirat, serviciul sanitar județean se găsește în linie de progres pe terenul îmbunătățirii în mersul sănătății locuitorilor. La sfârșitul raportului se fac apoi câteva *propuneri* pentru asigurarea unui progres și mai învederat în anul 1932.

Expunerile, luminoase și convingătoare, din paginile acestei publicații, merită să fie cunoscute în cercuri cât mai largi.

Eată, între altele cum se înfățișează chestiunea *alcoolismului* în județul Sibiu:

Consumarea de băuturi spirtoase, îndeosebi consumul de rachiu și bere, s'a redus considerabil în decursul anului 1931, în urma grelei crize economice și financiare. Cărciumele au început să se închidă una după alta, și avem sate în județul Sibiu, unde nu mai există *nici un singur local pentru vînderea de băuturi spirtoase*.

Cu toată aparența aceasta de ameliorare a plăgii alcoolismului, în realitate avem convingerea că s'au consumat mai multe băuturi spirtoase, decât în anii precedenți. Și anume, pe de o parte din cauza catastrofei scaderi a prețului vinului, producătorii cari în județul Sibiu produc în medie circa 1000 hectolitri, neputându-și desface produsul în mod rentabil, s'au dat la obiceiul de a-și consuma în familie vinul produs, așa cum se întâmplă de altfel și cu alte produse agricole. Astfel, în comunele unde a fost o bună recoltă de vin, cazurile de alcoolism *au sporit* într-o proporție înspăimântătoare, acest fenomen fiind observat de altfel de către toți conducătorii acestor sate.

Un alt izvor, care a contribuit la înmulțirea numărului de băutori, a fost răspândirea cunoștințelor de preparare a rachiuului din tot felul de fructe, prin mijloace primitive locale. Prin această răspândire, azi aproape fiecare gospodărie, care dispune de câțiva pomi roditori în grădina sa, fierbe rachiu de mere, sau de alte

fructe, și tot el cu familia sa îl și consumă.

Astfel stînd lucrurile, un control sau o verificare a cantităților de băuturi spirtoase, consumate de populația județului Sibiu în anul 1931, este o imposibilitate, deoarece cifrele care le avem dela cărciumi, sînt foarte departe de a reprezenta realitatea.

Numărul alcoolicilor, cunoscuți și ținuti în evidență de către serviciile noastre sanitare rurale, este de 123 *cazuri*, față de 119 cazuri câte s'au înregistrat în anul precedent. Notăm că aceste cazuri cuprind numai pe bețivii patentati, cunoscuți ca atare de întreaga comună.

Plaga alcoolismului este cu mult mai periculoasă pentru vigoarea noastră națională, decât se crede de comună; cătă vreme însă *interesele fl-scale se contrazic cu cele sanitare, și sînt ocrotite față de cele din urmă*, despre o combatere rațională a acestei plăgi redutabile, nu poate fi vorba.

Un „protopop, paroh, catolic, român“ în țara Hațegului

Zilele trecute, mai multe gazete, din capitală și provincie, răspândiseră fama despre inițiativa pornită în scopul unificării celor două biserici: ortodoxă română și greco-catolică română.

Inițiatorul unificării era un oarecare *Petru V. Șireagu*, «prot. par. cat. rom. președintele reuniunii preoților rom. cat. și ortodocși din țara Hațegului, județul Hunedoara», care într'un «Apel-rugare» (redactat într-o limbă certată rău cu gramatica) și adresat capilor bisericilor române din toată țara, îi invită să se întrunească, într-o zi anumită, la Blaj, și să facă «unirea confesională».

Neștiind cine este «protopopul paroh catolic român», Petru V. Șireagu, n'am dat atențiune sfinției sale, căruia unele ziare s'au grăbit să-i facă reclamă gratuită.

Acum aflăm, din cele publicate în organul oficial al eparhiei Clujului, *Renașterea* Nr. 13 a. c. pagina 2 și 3, că autorul apelului-rugare, în chestiunea unificării își are *dosarul* la Consiliul eparhial din Cluj.

Din acest dosar rezultă că Petru V. Șireagu fusese în 1922 șef al ocolului silvic în Zălau; avea câteva clase de liceu și preparandis, și funcționase la mai multe școli. S'a făcut apoi ortodox și, pe «cale extraordinară» și după multă insistență, e hirotonit pentru parohia Săniacob (Luduș). Aci nu se poartă cum se cade și trece în altă parohie. Aici conflicte nouă cu enoriașii și cu protopopul. După zece luni de preoție, o anchetă a consistoriului din Cluj îl pedepsește «cu dimitere din serviciu» și amendă. Ca să se îndrepteze, e trimis administrator parohial în alt loc; conflictele însă urmează mai departe. În vremea când se ridică împotriva lui o serie de arătări, intră în tratative cu episcopul greco-catolic dela Oherla, și în Iulie 1924 anunță episcopului ortodox dela Cluj, că «am fost primit în șirul Ven. Cler român unit al ep. Oherla».

Petru V. Șireagu fu, fierește, suspendat imediat.

Ajuns acum paroh greco-catolic în Săg, județul Sălaj, abea după două luni, în Octomvrie 1924, «umilit și pocăit» cere grație și reprimire în eparhia ortodoxă a Clujului, pentru motivul «că a fost înșelat de țarist deli Oherla», — de fapt Petru V. Șireagu rămase și pe acolo tot cel vechi: nesupus, neglijent în oficiu și provocator.

Cererea, de a fi reprimat la Cluj, i s'a refuzat. De atunci — sfârșete foala, după care am dat în resumat aceste notițe — i-am pierdut urma, ca astăzi, să reapară ca «protopop, paroh, catolic, român» în țara Hațegului și purtător neautorizat al steagului «revenirii la unitatea credinței».

Alături de catolicii unguri. Din Bistrița se vestește zărelor, că la sărbătorile Paștilor romano-catolice din acest an, călugării asomptioniști, aduși acolo de biserică unită, au pus tinerimea școlară română unită să participe cu lumini aprinse la cortegiul credincioșilor catolici unguri. Astfel școlarii români uniți sînt deprinși de timpuriu să se simtă mai aproape de colegii lor unguri, și căt mai departe de cei români ortodocși...

Nu-i nimic de puțină importanță pentru fiul lui Dumnezeu. Totul e important, totul e mare, fiindcă totul este divin.

Grijile și greutățile prea mari Isus ni le poate înlătura: Aproape de El, lacrimile încetează, și izbucnește bucuria.

Fă o mărturisire de credință, un act de ascultare și de voință. Nu te îndoi. El te cheamă, răspunde-i: Ești Stăpânul meu!

Mijlocul de-a cunoaște mângăierea, este a face actul de alipire și de credință în Acela care ne iubește și niciodată nu ne uită.

Știu: veți spune că nu vedeți nimic, nu auziți nimic, nu pricepeți nimic, și că într-o asemenea situație trebuie să vă păziți cu grijă de visuri și de iluzii! Ziceți, dacă am putea, ca primii discipoli, să vedem, să pricepem învierea, nu ni-ar veni greu să credem, dar... Este un dar: Vă înțeleg, esitați, înainte de-a crede.

Dar, bunule credincios, chiar când simțurile te-ar împiedeca să crezi că Hristos a înviat, când înșiși profeții mincinoși ar veni să confirme negațiunile tale, căutând să te convingă că vestea bună a evangheliei se întemeiază pe iluzie, — să nu-l ascuți, fiindcă dacă ei ar spune adevărul, Hristos te-a înșelat. Prin urmare, în cazul acesta Hristos ar fi mort în vecii vecilor, și atunci ai avea dreptul să plângi și să fi trist și neliniștit; — dar eată, ți se lămurește că n'ai motiv să plângi, să fi trist sau neliniștit, pentru că Mântuitorul tău, care a murit pentru tine, este mereu viu, pentru tine, în vecii vecilor.

(După autori străini).

Ștefan Corpadea.

Fiule! Vlaiă cerșetoare să nu trăiești, mai bine să mori decât să ceri.

În gara celui fără de rușine, dulce va fi cerșirea; ear în pântecul lui ca focul va arde. (Sirah 40, 31, 34).

Stihuri

I

*Tot ce năzuește spre sfere mai sentine
Și 'n fața noi puteri ni-aruncă,
S'atingem flinta sigură prin muncă,
E idealul, ce 'ntreaga flintă susține.*

*E candela ce însuflește lăutul,
E Duhul cald ce se avântă,
E inul ce ades se cântă
Cătreerând adănc necunoscutul.*

*O rază de nădejde de tine înțeleasă,
De fi stăpânește firea,
Încearcă să 'nțelegi c'a ta e mântuirea,
Cea lumina vremii deacuma o să-ți lase*

*Când flinta ta începe să 'nvie,
Prin fumal de deșertăciune
Lucrează 'n sufletu fi precum al pune
În zori de zi unei clădiri o temelie.*

*O flintă 'n miezul temeliei se ascunde
Și 'n munca ta înconunată,
O flintă nouă 'n cale fi s'arată,
Când mintea ta mai ager vă pătrunde.*

II

*Mai sânt și clipe, când te 'nvinge
Iiaza tristă de zădărnice,
Când calda și puternica facie
A flintei tale-fi pare că se stinge.*

*Ea totuși împede-fi va sta în fașă,
Ear dacă 'n umbră e căteodată,
E că vederea ta e întunecată
De lungul sbucium din viașă.*

*Chiar de-i răstăcită calea unei flinte,
Slujești chemărilor divine,
Ce sub scutul lor te ține
Purtându-te pe aripi înalte.*

*Și când, slăbit de lungă luptă,
Azi vezi deșertăciune 'n orice faptă,
Nu te ispiți, căci eardă te așteaptă
Puterile la muncă ne'nteruptă.*

*Tu cată 'n viașă să 'nțelegi,
Ce ascunde întreg necunoscutul,
C'atâta fi este doar avântul:
O taină 'n lame să deslegi.*

Nic. Nicodan-Dobărcan.

Meditații *

Iar Ionatan, Fiul lui Saul,
iubea pe David foarte.

1 Imp. 19, 1.

La ceace sântem martori în fiecare zi, sânt prietenii care încetează, legături care se rup. — Pentru ce?

Să examinăm de aproape lucrul și vom vedea, că nu a fost vorba nici de relațiuni, nici de prietenie în adevăratul înțeles al cuvântului, în înțelesul adânc și creștin al lui. Să privim la tipul dragostei, la afecțiunea morală de pe pământ; putem lua, de exemplu, dragostea unei mame creștine pentru fiul său. Doar despre ea se poate spune, mi se pare: iubește.

A înceta de-ași iubi copilul, ar fi pentru ea, a înceta din viață; asemenea ea-l iubește în toată vremea.

Fie că acest fiu se îmbolnăvește, sau se deformează; fie că ajunge la răspântii sufletești sau decade și se pierde, mereu ea îl iubește. — Se pare dimpotrivă, că dragostea ei augmentează în raport cu uriciunile și degradările la care se dedă fiul.

Iată dragostea cea adevărată; ea nu calculează și nu-și măsoară sacrificiile, ci iubește.

Astfel de dragoste a legat și pe cei doi prieteni Ionatan și David: iar Ionatan, fiul lui Saul, iubea pe David foarte (1. Impărați 19, 1).

Și totuși cu cât nu întrece dragostea lui Dumnezeu, față de lume, și aceste iubiri adevărate, de care am vorbit. Dragostea lui Dumnezeu, manifestată nouă prin Isus Hristos nu poate fi oprită de nimic, nici de păcat, Isus Hristos iartă totul, nici de moarte, — Dumnezeu înviază.

Dacă în afecțiunile noastre, se petrec schimbări și rupturi chiar, aceasta se întâmplă, pentru că inimile ne sunt reci. — Credem că iubim pe ceilalți și, la urma urmelor, sântem egoiști.

Din duhul dragostei să imprumutăm dela Mântuitorul, rugându-L să hărăzească inimii noastre focul sacru al dragostei cerești.

După ce oragostea noastră va fi câștigat calitatea dragostei, care vine de sus, ea va avea aceleași proprietăți cu dragostea cerească; pe cine iubim, îl vom iubi în Domnul și-l vom iubi mereu; legăturile noastre de afecțiune, nu vor mai fi de-o zi și prietenii noștri ne vor fi prieteni în veci.

De astfel de prietenii avem nevoie; fie ca Dumnezeu să ni le hărăzească.

Pr. Gh. Secaș.

* Adaptări după autori diferiți, din limba germană și franceză.

Note Medicale

Tuberculoza pulmonară

Tuberculoză (boală seacă, oftică) este boală infecto-contagioasă (otrăvește corpul și se ia dela un om la altul). Ea este produsă de un microb (sămânță de boală) descoperit de Koch în anul 1882.

În cele mai dese cazuri microbul se așază în plămânul omului sănătos, introdus odată cu praful și aerul infectat. Acolo se cuibărește și începe să se înmulțească făcând niște găuri mari, numite caverne, până mănâncă întreg plămânul.

Cel atins de această boală simte la început o slăbire a puterilor, iar greutatea corpului scade; pofta de mâncare pierde încetul cu încetul. Bolnavul tușește fără să dea afară ceva, iar după amiază, pe la ora 5—6, simte că are fierbințeli, care măsurate cu termometru nu trec de 37.3—37.5. Uneori, din când în când, scuipatul este amestecat cu sânge (hemoptizii). Acestea sânt semnele unei tuberculoze, la început. În această perioadă, dacă bolnavul se arată la medic, vindecarea este posibilă, chiar sigură. În caz contrar, urmează faza a doua, când sputa și tusea se întesesc, temperatura după amiază crește la 37.8—38.2, iar slăbirea corpului și a puterilor se accentuează mai mult. Pofta de mâncare este lipsă. În această perioadă plămânii sânt găuriți și mâncați de microbi. Ajutorul medicului este neputincios. Boala se poate lua și de persoanele din jurul bolnavului prin microbii ce se împrăstie prin scuipatul său.

Ce trebuie să facem? În perioada de la început se consultă imediat medicul. Se izolează bolnavul punându-se să locuiască singur într-o cameră. Se lasă în repaus, să nu muncească, i se dă mâncare bună și din belșug. Se recomandă a se transpune într-o localitate de munte, unde aerul este mai curat, sau într'un sanatoriu.

În a doua fază se izolează bolnavul. Sputa se strânge într'un vas cu soluție fenicată 4% sau lapte de de var. Albiturile, batistele, tacămu-

rile, farfuriile și de tot ce se servește bolnavul, trebuie fierț în leșie tare și separat de a celorlalți din casă.

Dacă nenorocirea face ca să pierdem bolnavul, toate hainele păturile, perinele și tot de ce s'a servit el, se vor arde. Dr. I. Dumitrașcu.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului a fost primit Marți, în 5 April, de Majestatea Sa Regele în audiență la palatul regal, ear cu trenul de Sâmbătă, în 9 April, s'a înapoiat la reședința Sa.

Decorat. Părintele protoiereu-militar, Ioan Dăncilă, din Sibiu a fost decorat cu medalia «bene merenti», pentru merite.

Inundațiile din țară și în deosebi în părțile ardelenesti ale țării, au luat în primăvara aceasta proporții uriașe necunoscute până acum. Pagubele sânt, peste tot locul, foarte mari. Un proiect de lege al guvernului cere deschiderea unui credit extraordinar de 8 milioane lei, — având în vedere situația de azi a tezaurului, — în scop de a se împărți ajutoare sau despăgubiri locuitorilor cari au pățimit prin inundații. Va veni, la rândul său, și inițiativa particulară.

Ora de vară. Pentru intervalul dintre lunile April și Octomvrie, ale fiecărui an, se introduce, prin decret regal, ora de vară. În fiecare an, în noaptea cuprinsă între prima Sâmbătă și Duminecă a lunii April, ora 24 se schimbă instantaneu în ora 1; ear în noaptea ce precede prima Duminecă din Octomvrie, ora 1 se schimbă instantaneu în ora 24. — Exceptional, pentru anul curent 1932, intervalul menționat va curge dela 21 Mai, ora 24, până la 2 Octomvrie ora 1.

Locuitorii Palestinei, conform recensământului din 1931, sânt: creștini 90.607; musulmani 759.952; iidovi 175.006; de alte religii 9.589; — în

total 1.053.154. — *Ierusalimul* are: creștini 19.180; musulmani 19.735; iidovi 51.416; cu totul 90.351 locuitori.

ȘTIRI LOCALE

Dela Primăria Municipiului Sibiu. Din cauza apropiatelor sărbători, s'a fixat târgul de țară în Sibiu după cum urmează: Târg de oi în 26 April; de vite de prăsilă în 26 April; de vite cornute în 27 și 28 April; de cai în 30 April; târg de mărfuri în 4 Maiu 1932.

Mijlocire de muncă pentru șomeri. Populațiunea este rugată a însărcina cu executarea de lucrări de grădină, și alte lucrări mai mici, șomerii. Dnii industriași (maestri constructori) și comercianți sânt rugați, la luare în serviciu de personal nou, să angajeze șomeri. Mijlocirea de muncă se face în strada Mitropoliei 4, parter, ușa 36, (Primăria, Biroul șomerilor). —

Comitetul.

CARTI ȘI REVISTE

Revista Teologică, apare lunar sub patronajul I. P. S. Mitropolit Nicolae. Abonamentul pe un an: 260 lei. Redactor: prof. Nicolae Colan. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. — Nrul 4 din 1932 cuprinde: Pr. Aurel Radu: În perspectiva noului sinod ecumenic. Dr. D. Stăniloae: Catolicismul și cultura modernă. Nic. Belea: Sf. Pavel, eroul suferinței. Pr. A. C. Cosma: Dumnezeu în natură. Pr. Gh. Secaș: Două manuscrise. Pr. Il. N. Felea, Prof. N. Neaga și D. Călugăr: Mișcarea literară: Esența și rolul credinței în teologie. Monogenismul Biblic. Papucii lui Mahmud. Pr. Gh. Secaș și Neculce: Cronică: «Ecclesia Delenda est». Dumineca ortodoxiei. Blocul preoților și învățătorilor parlamentari. N. N. și I. D.: Note și Informații.

Poșta redacțiunii

«Criza zilelor noastre» de ce s'o facem mai mare decât este?

«Israel... încotro»? Nu merge. Altele.

Despre educația tineretului

(4)

O astfel de fire poate ușor cădea în infidelitatea, care se naște dintr-o prea mare considerație pentru sentimentele altora, iar pe noi ne poate alunga într-o trădare a convingerilor proprii. Ori care dintre noi poate observa, că în societate este expus pericolului de a deveni necredincios față de convingerile proprii. De câte ori nu mințim de dragul cuiva. De fapt simpla iubire a deapropelului ușor face din om un sclav al capriciilor și al slăbiciunilor străine, dacă aceasta nu este îndreptată spre ceva mai înalt, ca de acolo să ne apere de fapte mioape și slabe. Celce vrea să reformeze viața, celce vrea de fapt să ajute oamenilor, acela să nu se lase influențat de compătimire neînțeleaptă pentru nevoi aparente, să nu se lase răpit de afecțiunile celor la aparență loviți de soarte, ci să-și

îndrepte voința spre necesități mai înalte. Aceasta însă nu înseamnă să disprețuim compătimirea. Nu prin desconsiderarea sau excluderea milei vom putea rezolva această grea problemă, ci astfel, că acela care dorește să ajute, să iubească pe deaproapele său, acela să se întărească într'un adevăr mai înalt, întru care toate nevoile și scopurile vieții omenești sunt sistematizate după valoarea lor și subordonate bunului suprem. Numai în forma aceasta vom putea împreuna independența personală și asistența socială. —

Puterea extraordinară educativă a creștinismului zace într-aceea că focul lui minunat a contopit în sufletul omenesc însușiri până acum neîmpreunate. Astfel și pe cele două elemente sufletești care par a se exclude una pe alta, a știut să le unească în sufletul primitiv așa, că acestea se aprofundează și se întăresc reciproc. Creștinismul a introdus în iubire

eroismul, care se validă numai pe câmpul de luptă. Prin aceasta a creat iubirea erotică. El a legat elementul cel mai gingaș, cu cel mai puternic, el a împreunat bunătatea cu voința stăpânitoare de lume și prin aceasta a făcut bunătatea stăpânitoare de lume. Aceasta însă nu s'a întâmplat așa că din femeie a devenit femeie-bărbat, ci în senzul în care vorbește Fer. Augustin despre mama sa: «O femeie gingașă, însă bărbătească prin credința ei». Creștinismul a împreunat dragostea și tăria de caracter prin aceea că a împrumutat iubirii caracter și din simplu sentiment nestatornic a prefăcut-o într-o putere conștientă de o valoare universală. Creștinismul a legat una de alta independența și lepădarea de sine într-o formă absolut nouă. El n'a făcut din ele o semi-independență și o semi-lepădare de sine, ci el a însușit în lepădarea de sine Duhul puterii, al consecvenței și al persistenței, formând astfel neclin-

tita și nerătăcita lepădare de sine. Din o asemenea împreunare a puterilor sufletești până acum despărțite s'au născut acele puternice caractere femeiești, ale martirelor, care cu o liniște cerească mergeau la moarte. În pașii martirelor răsună pașii legiunilor romane, — în elementul cel mai gingaș a pătruns cel de fier împrumutând puterii gingașe sufletești o tărie neînfrănată în mijlocul brutalității crude a lumii. Pe tablourile pictorilor mari aflăm foarte des reprezentată «Incoronarea Prea Curatei Fecioare de către Hristos». Să cercetăm mai de aproape acest tablou și să ne întrebăm: ce are acesta să ne spună fiecăruia dintre noi, și care adevăr sufletească este luminat aici?

Pr. Dr. N. Terchilă.

Vinut și muzica veselesc inima, și mai mult decât amândouă iubirea înțelepciunii.

Fluerul și harfa îndulcesc cântarea, și decât amândouă acestea mai mult limba cea dulce. (Sirah 40, 22, 23).

„LUCEAFARUL“, cassă de economii, societate pe acții în POPLACA

Convocare

Domnii acționari ai cassei de economii „LUCEAFARUL“, societate pe acții în Poplaca, se convoacă prin aceasta la

a XVIII-a adunare generală ordinară

pe Duminică 24 April 1932, la ora 2 p. m. la casa institutului în Poplaca, cu următoarea

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de administrație, raportul Comitetului de cenzori, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe 1931 și darea absolutului pentru Consiliul de administrație și Comitetul de cenzori.
3. Distribuirea profitului curat.
4. Alegerea Consiliului de cenzori.
5. Eventuale propuneri.

NOTĂ. Acei domni acționari, cari voesc a participa cu vot la adunarea generală, sunt poțitiți a-și depune înainte de adunare acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la casa institutului în Poplaca.

Poplaca, la 25 Martie 1932.

DIRECȚIUNEA.

Activa

Cassa	10.107.—
Escont	423.826.—
Imprumuturi pe obligațiuni	808.804.—
Mobiliar	25.—

Contul Profit și Pierdere

Capital	10.000.—
Fond de rezervă	186.468.—
Fond cultural	6.846.—
30% Rezerve speciale pt. creanțe dubioase	31.000.—
Depuneri	955.547.—
Dividende neridicate	4.585.—
Impozite restante	18.777.—
Interese anticipate	15.960.—
Profit curat	13.579.—

1.242.762.—

1.242.762.—

Cheltuieli

Interese de depuneri	74.260.—
Salare	15.000.—
Spese	10.296.—
Chirie	2.400.—
Impozite	16.000.—
Profit curat	13.579.—

131.535.—

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1931.

Interese	108.385.—
Provizțiuni	23.150.—

131.535.—

Poplaca, la 31 Decembrie 1931.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

(5) 1—1

Georgiu Modran, președ. Oprea Olariu Ioan Neagu Petru Avram Dr. I. Bucur Maniu Surdu

Subsemnații cenzori examinând conturile prezente le-am aflat în deplină consonanță cu registrele societății
Poplaca, la 25 Martie 1932.

Ioan Surdu Radu Neagu Ioan Vlad Oprea Surdu Ioan Olariu Toma Modran

Nr. 107/932.

(13) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de șef de serviciu clasa III, la Consistorul mitropolitan se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

Retribuțiunile împreună cu acest post sânt cele prevăzute în bugetul de cheltuieli ale statului.

Dela concurenți se cere să aibă pregătire teologică.

Sibiu, 12 April 1932.

Consiliul mitropolitan

Nr. 523/193.

(12) 1—3

Concurs

În temeiul ordinului Nr. 699/932 Plen. al Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia lui publicare în Telegraful Român pentru întregirea postului de protopresbiter ortodox român al tractului protopopesc Hunedoara.

Beneficiile împreună cu acest post sânt:

- a) Locuință corespunzătoare.
- b) Jumătate din toate veniturile parohiale din parohia centrală Hunedoara. (Cealaltă jumătate a veniturilor revine capelanului protopopesc permanent, în conformitate cu ord. Prea Ven. Cons. arh. Nr. 3191 din 11 Iunie 1929).
- c) Salarul de paroh dela stat.
- d) Salarul protopopesc dela stat și diurnele pentru vizitațiunile canonice în protopopiat.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs, însoțite de documentele prevăzute de lege, în termenul indicat, Prea Ven. Consiliu arhiep. ortodox-român din Sibiu.

Hunedoara, din ședința consiliului protopopesc, ținută în 23 Februar 1932.

Președintele Cons. protopopesc:

Prof. Ion Duma
adm. prot.

Notar:

Constantin Dăncilă
paroh Mănerău.

„Aprobat”

Nr. 1715.

Sibiu, din ședința plenară a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 28 Martie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu.

A APĂRUT

BISERICA ÎMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—.
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată de

Dr. DUMITRU STANILAOE
profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 300.—, plus spese poștale Lei 20.—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni și Secte

studiu istoric-misionar

de

Arhiereul

Grigorie Leu Botoșăneanu

Prețul Lei 120.—, plus spese poștale Lei 10.

A APĂRUT:

Scrisori către Simforoza În pământul făgăduinții

de

Gala Galaction

Prețul 80 lei, plus spese poștale 10 lei.

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal în secolul XVIII

de
SILVIU DRAGOMIR
profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II
cu 75 documente anexate.
Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.
Volumul I costă Lei 200

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale Testamentului nou

de
Arhiepiscopul-Mitrofor
Dr. VASILE GHEORGHIU
profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău
Prețul Lei 480.—, plus spese poștale Lei 20.—

A apărut în Biblioteca
La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaci?

(Banat)
Demascarea unor siluiri și fraude
de
Dr. Gh. Ciuhandu
consilier-referent eparhial, Arad.
Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Prețul Lei 25.—, plus spese Lei 5.—.

Cititi MEMORIILE Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS de Indrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali
de
Dr. VASILE GH. ISPIR
profesor la Facultatea de teologie din București.
Prețul Lei 440.—, plus spese poștale Lei 20.—

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului

traducere din limba franceză
de
A. și L. Moisesescu-Villea
Prețul Lei 70.—, plus spese poștale 10— Lei.

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notițe despre întâmplările contemporane

de Ioan cav. de Pușcariu. Prețul Lei 100, plus spese de poștă Lei 15

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru școlile primare:

NICOLAE CRIȘMARIU
Istorie biblice ed. IX Lei 22.
Istorie bisericești „ V „ 20
Catehism „ V „ 20

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.